

Herenhuizen

Rozendaalselaan 22
6881 LC Velp

Wilhelminastraat 18
6881 LJ Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000392

Inschrijving register 19 november 1996

Kadastrale aanduiding Rheden F 2281, F 2495

Historie en ligging:

Dit monumentale, doch sober uitgevoerd herenhuys met neoclassicistische kenmerken werd in 1837 gebouwd en is gelegen aan de oostzijde van het in 1820 aangelegde zuidelijke deel van de Rozendaalselaan. De bebouwing van deze laan bestaat grotendeels uit villa's en herenhuizen uit de periode voor 1940. Het op de hoek van de Rozendaalselaan en de Wilhelminastraat gelegen pand vormt een onderdeel van een reeks deels nog gave blokvormige herenhuizen die tot de oudste bebouwing van de Rozendaalselaan behoren.

Het pand heeft diverse latere aanbouwen. Tegen de rechterzijgevel bevindt zich een smalle, vermoedelijk nog 19de eeuwse aanbouw van twee bouwlagen onder een plat dak. Aan de achtergevel is rond 1900-1910 een (recent vernieuwde) serre toegevoegd met een bovengelegen balkon. Tegen de rechter zijgevel bevindt zich een gedeeltelijk dichtgezette serre uit het eerste kwart van de 20ste eeuw. In 1929 werd het huis in twee wooneenheden gesplitst waarbij aan de linkerzijde naar ontwerp van de Velpse architect J.G.A. Heineman een stuk werd aangebouwd: het huidige pand Wilhelminastraat 18. Dit had o.a. tot gevolg dat ook Rozendaalselaan 22 een nieuw trappenhuis kreeg in de stijl van deze periode.

Het pand heeft een smal voor- en zijtuinje deels nog van de weg gescheiden door een ijzeren sierhek. Achter het huis bevindt zich een diepe achtertuin.

Plattegrond en opbouw:

Blokvormig, witgepleisterd pand van twee bouwlagen op een nagenoeg rechthoekige plattegrond onder een afgeplat schilddak gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. Ter linkerzijde bevindt zich de iets lagere aanbouw uit 1929

(Wilhelminastraat 18) dat eveneens twee bouwlagen bezit onder een aan de hoofdbouwmassa aangekapt schilddak. Zowel in het linker- als het rechterzieschild van nr. 22 bevindt zich een gepleisterde schoorsteen. Op de nok en in het achterschild van nr.18 bevindt zich eveneens telkens een schoorsteen. De hoofdbouwmassa heeft in het voorschild in het midden een kleine dakkapel onder een flauw hellend zadeldakje. In het rechter zieschilden het achterschild bevinden zich respectievelijk één en twee, iets grotere dakkapellen.

De gevels van de hoofdbouwmassa worden afgesloten door een omlopend hoofdgestel bestaande uit een architraaflijst, fries en een geprofileerde kroonlijst. Deze is achtruits (begane grond) en zesruits (verdieping) Empire schuiframen. Alle vensters in de voorgevel en de rechterzijgevel zijn voorzien persiennes.

Voorgevel:

De als geheel asymmetrische ingedeelde gevel valt uiteen in de vijf traveeën brede, symmetrisch ingedeelde gevel van Rozendaalselaan 22 (het oorspronkelijke herenhuys) en de lagere, twee traveeën brede, eveneens symmetrische ingedeelde gevel van

de aanbouw uit 1929. De begane grond van het hoofdgebouw heeft een in de midden travee gelegen ingangspartij met een hardstenen stoep en een fraaie houten paneeldeur waarboven een enkelruits bovenlicht. Het venster boven de ingang heeft een T-schuifraam. De overige traveeën van de hoofdbouwmassa hebben op de begane grond telkens een venster voorzien van een enkelruits schuifraam en op de verdieping een venster voorzien van een T-schuifraam. De deels dichtgezette serre rechts bevat een groot kruiskozijn.

Linker zijgevel:

De gevel wordt gevormd door de gevel van de aanbouw uit 1929 en bevat de ingang van Wilhelminastraat 18. Asymmetrisch ingedeelde gevel. De gevel heeft ongeveer in het midden de ingangspartij die een eenvoudige deur bevat waarboven een houten luifel. Rechts van de deur een smal rechthoekig venster. Boven de ingang bevindt zich een groot tot de daklijst doorgetrokken venster voorzien van een kruiskozijn met zesruits ramen gevuld met gekleurd, in geometrische patronen aangebracht, glas in lood. In het schuin geplaatste linker geveldeel bevindt zich een tussen de begane grond en de verdieping gelegen venster voorzien van tralies.

Achtergevel:

Gevel met later aanbouwen en wijzigingen. Geheel links in het vooruitspringende aangebouwde geveldeel een gewijzigde indeling van de begane grond waarin een deur met twee gekoppelde ramen. De verdieping bevat een zesruits schuifraam. Rechts hiervan bevindt voor de achtergevel van de hoofdbouwmassa een twee traveeën brede vernieuwde serre waarvan de bovenzijde als balkon fungeert. Het balkon heeft een houten balustrade. In de verdiepingsgevel bevindt zich links een zesruits schuifraam en rechts dubbele openslaande balkondeuren met houten onderpanelen en per deur twee ruiten waarboven een tweeruits bovenlicht. Hiernaast een smalle uitbouw over twee bouwlagen en onder een plat dak waarin op de begane grond een houten deur met een vierruits raam die toegang geeft tot de midden gang. Het geveldeel rechts naast de genoemde uitbouw behoort tot nr. 18 en heeft in de het tot de hoofdbouwmassa behorende geveldeel op de begane grond bij de verbouwing in 1929 aangebrachte dubbele openslaande tuindeuren met in iedere deur een houten onderpaneel en zes ruiten. Boven de deuren een achtruits bovenlicht. Hierboven een balkon en dubbele openslaande balkondeuren waarboven een tweeruits bovenlicht. In het tot de aanbouw van 1929 behorende uitspringende, lagere gevel deel rechts een deur en op de verdieping een stolpraam waarboven een gedeeld bovenlicht.

Rechter zijgevel:

De gevel heeft links in de deels dichtgezette serre een kruiskozijn. De verdieping heeft een venster met een stolpraam waarboven een enkelruits bovenlicht en ter weerszijden persiennes. Rechts hiervan bevindt zich een aanbouw van twee bouwlagen onder een plat dak. In de naar de straat gekeerde gevel bevindt zich op de verdieping een venster voorzien van een stolpraam waarboven een enkelruits bovenlicht en ter weerszijden persiennes. De zijgevel is op een klein vierkant venstertje na blind.

Interieur:

Het interieur van het herenhuis bevat vrijwel geen onderdelen meer uit de bouwtijd. Ingang bevindt zich een fraaie tocht-pui uit omstreeks 1900. Deze is voorzien van geëtste kantwerkpatronen (mousselineglas). Onder het pand een nu deels bij nr.18 behorende kleine kelder met een gedrukt tongewelf. De trappenhuisen van beide woonhuizen dateren beide van de verbouwing van 1929.

Hiervan is het ruime trappenhuis van nr. 18 het meest markant. Nr. 18 bezit tevens nog in de voorkamer een plafond met een opvallend in hout gesneden rozet.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- dit aan de oostzijde van de Rozendaalselaan gelegen herenhuis vormt een karakteristiek en beeldbepalend onderdeel van de villabebouwing aan de Rozendaalselaan uit de periode voor 1940 (ensemblewaarde).
- het pand is markant gelegen op de hoek van de Rozendaalselaan en de Wilhelminastraat (situeringswaarde).

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaard gebleven hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik. Het pand is een van de oudste bewaard gebleven woonhuizen in Velp en is tevens één van de vroegst gebouwde panden aan de Rozendaalselaan.
- als goed voorbeeld van een sober herenhuis uit het tweede kwart van de 19de eeuw met neoclassistische kenmerken.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a en 2c. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voor en rechterzijgevel – 2016 Foto: Sander Grefte / Fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND